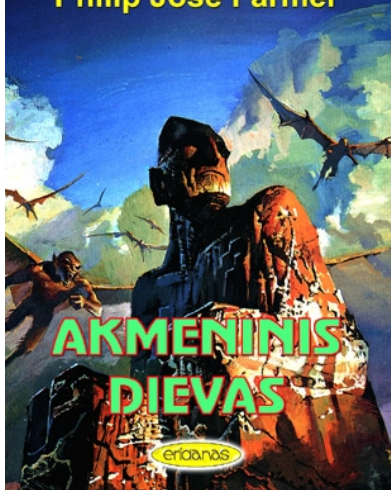

Pasaullnēs fantastikas Aukso fondas

Philip José Farmer

Philip José Farmer
AKMENINIS DIEVAS

Mokslinis fantastinis romans

Ulisas Giedantis Lokys 2005 metais buvo mokslininkas. Tačiau eksperimentai, kuriais norėta "užšaldyti" kūno molekules, baigėsi katastrofa - Ulisas "suakmenėjo". "Atsibudo" jis tik po daugelio metų, drastiškai pasikeitusiame pasaulyje. Pasaulyje, kuriame keisčiausių padarų yra garbinamas kaip Akmeninis Dievas, pasaulyje, kuriame knibždėte knibžda ir daugybė mirtinų jo priešų...

Iš anglų kalbos vertė ANITA KAPOČIŪTĖ

Kaunas 2001

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

213 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Philip José Farmer - THE STONE GOD AWAKENS

London, Sphere books, 1988

Copyright © by Philip Jose Farmer, 1970

Cover art copyright © by Bruce Pennington, 1987

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2001

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Jis pabudo ir nesusigaudė, kur esąs.

Už kokių penkiasdešimties pėdų spragsėdamos šokčiojo liepsnos. Degančios medienos dūmai graužė nosį ir spaudė iš akių ašaras. Kažkur netoliese girdėjosi rėkavimai ir klyksmai.

Vos pravėręs akis, jis išvydo, kaip iš po rankų nukrenta plastiko plokštelė, buvusi ištiesta priešais jį. Kažkas nesmarkiai atsitrenkė į kelius, nuslydo kojomis ir tyliai dunkstelėjo ant akmeninio disko po juo.

Jis sėdėjo ant kėdės - kėdės, stovinčios už jo darbo stalo. Kėdė dunksojo ant milžiniško, iš granito iškalto sosto, o šis savo ruožtu - ant aptakios akmeninės platformos. Akmuo margavo tamsiomis rudai raudonomis dėmėmis. Nukritęs daiktas pasirodė besąs atplaiša stalo, į kurį jis pasirėmė, kai aptemo sąmonė.

Jis įsitikino atsidūręs pačiame gale kažkokio erdvaus pastato iš gigantiškų rąstų su mediniais ramsčiais, virš galvos dunksojo masyvios sijos. Laižančios sieną liepsnos vis labiau artėjo. Stogas kitame pastato gale įdubo, ir užgaidus vėjas išnešė didumą dūmų laukan. Žmogus įžiūrėjo dangų. Šis buvo juodas, o paskui tolumoje tvykstelėjo žaibas. Už kokių penkiasdešimties jardų stūksojo liepsnų apšviesta kalva. Jos viršūnėje

matėsi medžių kontūrai. Vešliai žaliuojančių lapuočių.

Vos prieš akimirką dar tebebuvo žiema. Mokslinių tyrimų centro pastatus, stūksančius Sirakūzų, Niujorko valstija, pakraštyje, supo gilios sniego pusnys.

Dūmų tumulas vėl siūbtelėjo vidun ir užtemdė regėjimo lauką. Liepsnos šokčiojo vis aukščiau, vis plačiau, ugnis plito link ilgų stalų bei suolų ir masyvių, stogą remiančių kolonų. Pastarosios iš pažiūros priminė toteminius stulpus su keistomis išdrožtomis galvomis - viena viršum kitos. Ant stalų rikiavosi lėkštės, taurės, negausūs, paprasti įrankiai. Ant artimiausiojo stalo telkšojo klanas kažkokio tamsaus skysčio, pasiliejusio iš apversto ąsočio.

Žmogus atsistojo ir sukosėjo - dūmų čiuptuvai rangėsi aplink jo galvą. Jis nusiropštė nuo didžiulio sosto, kuris, artėjančių liepsnų apšviestas, paaiškėjo besąs iš raudono granito su juodo kvarco priemaišomis. Visai suglumęs žmogus apsidairė. Jis matė pravirų durų kraštelį - plačių dvivėrių durų ar vartų. Lauke siautė ugnis, šmėkščiojo besigrumiantys, sverdintys, griūnantys kūnai. Vėl atsklido klyksmai ir staugimas.

Žmogus suvokė turįs suskubti išsinešdinti anksčiau, nei jį galutinai apsupa liepsnos ir dūmai,

tačiau strimgalviais išpulti tiesiog į mūšį irgi nepageidavo. Jis pritūpė ant akmeninės platformos ir pagaliau atsargiai nužengė ant kietai suplūktos salės aslos.

Ginklas! Štai ko jam reikia - ginklo. Jis apsi-
graibė švarko kišenėje ir išsitraukė peilį su iššo-
kančiais ašmenimis. Paspaudė mygtuką ir iš
kriaunų šaute iššovė šešių colių ilgio ašmenys.
Nešiotis peilį šitokio ilgio ašmenimis 2005-ųjų
Niujorke buvo draudžiama, tačiau, kad apsigintų
2005-aisiais, žmogui nori nenori tekdavo imtis
kai kurių neteisėtų veiksmų.

Vis dar tebekosėdamas jis skubriai nužings-
niavo per tirštus dūmus ir pasiekė dvivėres duris.
Atsiklaupęs pažvelgė per jų apačią, nes durų vir-
šus siekė jam virš galvos.

Degančios salės bei kitų užsiplieskusių pastatų
liepsnos apšvietė sceną. Čia strykčiojo gausybė
gauruotų kojų bei uodegų, juodų ir rudų. Kojos
atrodė gana žmogiškos ir vis dėlto nelabai žmo-
giškos. Lankstėsi jos keistai ir iš pažiūros priminė
kojas kažkokio keturkojo gyvulio, nutarusio vaikš-
čioti stačiomis kaip žmogus - tokio, kuris ilgainiui
užsiaugino pusiau žmogiškas, pusiau žvėries
užpakalines galūnes.

Vienos kojų poros savininkas griuvo aukštiełnin-
kas, jo pilve stirksojo ietis. Galutinai priblokštas

žmogus visai sutriko. Pargriuvęs padaras priminė kažkokį žmogaus ir Siamo katės hibridą. Visą jo kūną dengė baltas kailis, veidas žemiau kaktos buvo juodas, juoda ir uodega bei apatinės rankų bei kojų dalys. Būtybės veidas buvo plokščias kaip žmogaus, tačiau nosis - apskrita ir juoda kaip katės, ausys - juodos ir smailios. Mirties akimirką atsivėrusioje burnoje smygsojo aštrūs plėšrūno dantys.

Letį iš negyvėlio kūno ištraukė padaras irgi su uodega, lenktomis kojomis, tačiau šio kūną dengė vienspalvis rudas kailis. Staiga jis suklykė, kojos susipynė ir padaras griuvo kniūbsčias tiesiog ant to Siamo katės ir žmogaus hibrido. Tik dabar visa stebintis žmogus išvydo ietininko kūno detales. Šis, kaip ir pirmasis, nebuvo žmogus, bent ne visai žmogus. Iš pažiūros irgi priminė dvikoįjį, evoliucijos eigoje išsivysčiusį iš keturkoįjį ir tuo pačiu įgijusį nemaža žmogiškų bruožų, tokių kaip plokščias veidas, priekyje greta viena kitos įsodintos akys, smakras, kone žmogiškos plaštakos ir plati krūtinė. Tačiau jeigu pirmasis padaras priminė Siamo katę, šitas buvo veikiau panašus į meškėną. Visas jo kūnas buvo apžėlęs rudu kailiu, išskyrus juodą juostą, einančią per akis ir skruostus.

Kas užmušė jį, žmogus nematė.

Jis nejautė jokio stimulo lįsti laukan, kol liepsnos neprivers. Susigūžęs prie durų žmogus žvilgčiojo pro jas. Jautėsi visai iškritęs iš realybės. O gal jis egzistavo tikrovėje, tik visa ši pragariška scena - kažkoku būdu atgijęs jo vaizduotės padarinys?

Jo nugarą lyžtelėjo liepsnos liežuvis. Kitame pastato gale dundėdama įgriuvo dalis stogo. Remdamasis į žemę delnais žmogus šliaužte iššliaužė pro durų apačią, vildamasis nuropoti kur nors į šalį nepastebėtas.

Prigludusį prie pastato sienos jį apsiutė tirštas dūmų tumulas. Jis žmogų patikimai paslėpė, tačiau šis neišlaikė nesukosėjęs, akys pasruvo ašaromis. Kaip tik todėl jis ir nepastebėjo meškėną primenančio padaro, kuris išsvirduliavo iš dūmų uždangos ir pasuko tiesiog link jo, gniauždamas iškeltą tomahauką. Žmogus pernelyg vėlai suprato, kad padaras nė nemano jo pulti. Padaras tiesiog trypinėjo vietoje visai apakintas dūmų, be to, praradęs vieną akį - ši vis dar tebekabaliavo nervo prilaikoma. Tikriausiai padaras net nenutuokė čia esant žmogaus, kol kone įsirėžė tiesiog į jį.

Žmogus atsivėdėjęs mostelėjo peiliu, ir geležtė susmigo į gauruotą pilvą. Siūbtelėjo kraujas; padaras žingtelėjo atatupstas, šitaip išsivaduoja-

mas nuo įsmigusio peilio. Tomahaukas žnegtelėjo žemėn prie pat žmogaus galvos. Žmogus matė, kaip būtybė loštelėjusi susverdėja, abiem rankomis spausdama žaizdą, vangiai pasisuka ir pagaliau griūva ant šono. Tik dabar žmogus tesuvokė, kad tasai meškėniškas padaras jo visai nepuolė. Perėmęs peilį į kairiąją ranką, dešiniąja jis pakėlė tomahauką. Paskui nuropojo pirmyn ir vėl užsikosėjo - jį užgriuvo siūbtelėjęs dar vienas debesis dūmų.

Jis jautėsi visiškai sustingęs, tačiau veikti pajėgė. Jo protas vos pradėjo atšilti; kūnas pralaužė keistą jį kausčiusį tarytum ledo luobą ir iš jo pateko tiesiog į kaitros bangas. Artinosi dar vienas meškėnveidis; šis akivaizdžiai jį pastebėjo, bet turbūt neįžiūrėjo aiškiai. Protekine strykčiodamas link žmogaus, jis prisimerkė, kad per dūmus geriau matytų. Abiem rankomis sau skersai pilvą padaras laikė trumpą sunkią ietį akmeniniu antgaliu. Padaras gūžėsi, tarsi nelabai tikėdamas tuo, ką regi akys.

Pagaliau žmogus atsistojo, pasirengęs paleisti į darbą ir peilį, ir tomahauką. Aišku, numanė, kad jo šansai gana menki. Nors gauruotasis dvikojis tebuvo gal penkių pėdų ir dviejų colių ūgio, o svėrė ne daugiau kaip šimtą trisdešimt penkis svarus, kai tuo tarpu žmogaus ūgis siekė šešias

pėdas tris colius, o svoris - du šimtus keturiasdešimt penkis svarus, tačiau efektyviai svaidyti tomahauko jis nesugebėjo. Pastarojoje aplinkybėje slypėjo nemenkas ironijos grūdas - žmogaus gyslomis tekėjusio kraujo bent dalis buvo irokėzų.

Meškėniškasis padaras artėdamas sulėtino žingsnį. Kokių trisdešimties metrų atstu nuo žmogaus jis sustojo. Ūmai jo akys išsiplėtė, jis suklykė. Riksno visuotinėje sumaištyje niekas nė nebūtų išgirdęs, tačiau dar šešetas kovotojų - trys katiškėji, kaip juos pats sau praminė žmogus, ir trys meškėniškėji - irgi jį išvydo. Jie kaipmat liovėsi grūmėsi ir sužiuro į jį, keletas riktelėjo arčiausiai esantiems saviškiams. Šie irgi nedelsdami perstojo smaugstę vieni kitus ietimis; iš šio savotiško centro pasklido tylą, visi aplinkui taip ir sustingo.

Žmogus ėmė slinkti link kopėčių. Vienintelis, atsidūręs pakankamai arti, kad suspėtų pastoti jam kelią, buvo tas pats meškėnveidis, kuris pirmasis jį pastebėjo. Visi kiti galėjo nebent apsvaidyti jį ietimis ar tomahaukais, bet tokios rizikos jau nebuvo įmanoma išvengti. Iki pat šiol žmogus nematė nieko, kas bylotų šiuos padarus naudojančius lankais ir strėlėmis.

Žmogui artėjant, meškėnveidis ėmė trauktis,

tačiau slinko į šoną, tad norėdamas vis dar būtų galėjęs atsidurti tarp žmogaus ir kopėčių. Staiga meškėnveidis žingtelėjo artyn ir pakėlė ietį - žmogui neliko nieko kita, kaip gintis. Jam visai nepatiko perspektyva prarasti tomahauką, tačiau, jei pasilaikys ją nesviedęs, prieš ietį juo ne kažin kiek galės pasinaudoti. Vienintelis jo šansas buvo nukenksminti padarą anksčiau, nei šis priartės tiek, kad pasiektų smogti ietimi. Žmogus sviedė tomahauką iš visų jėgų, kiek tik pajėgė ją sutelkti sušalusiame kūne. Labiau sėkmės nei meistriškumo dėka tomahauko briauna rėžėsi į meškėnveidžio kaklą. Jis griuvo aukštelninkas ir liko tysoti ant nugaros.

Žiūrovai - kitaip sakant jau beveik visi abiejų besigrumiančių pusių kariai - pratrūko klykauti. Dabar jau netgi žmogus perprato, kad katiškieji stūgauja triumfuodami, o meškėniškieji - apimti nevilties. Pastarieji urmu tekini leidosi prie kopėčių, nubloškę šalin savo ietis bei tomahaukus. Tik saujelei jų pavyko pasiekti statinių tvorą: dauguma liko tysoti nusmeigti ietimis ar pakirsti į nugaras, taip ir nepasiekę kopėčių ar kopiantys jomis. Keletas pakliuvo į nelaisvę.

Tik tada žmogus susizgribo, kad ir antrasis meškėniškasis padaras anaipol neketino smeigti jam ietimi. O pakėlė ją tik tam, kad nusviestų į

šalį, tarsi pasiduodamas. Tačiau tuo metu tomahaukas jau skriejo link jo. Deja, tikrovė - ne magnetinė juosta, kurią būtų galima atsukti atgal, gabalą iškirpti ar išmagnetinti.

Siamo kates primenantys padarai susispietė aplink žmogų, tačiau nesiartino tiek, kad jį paliestų. Jie krito ant žemės ir keliais slinko artyn, ištiesę rankas. Ginklai liko mėtytis jiems už nugarų. Būtybių išraiškos buvo keistos; kailis ir apskritos, juodos drėgnos nosys, reti, ilgi aštrūs dantys ir akys, visiškai tokios kaip kačių, darė jų veidus neperprantamus. Tačiau visu savo elgesiu jie išreiškė pagarbą, baimę, netgi garbinimą. Kad ir kokios būtų jų išraiškos, žmogaus atžvilgiu jie akivaizdžiai nepuoselėjo jokių pikty kėslių.

Skaisčiau plykstelėjus liepsnoms už nugaros, žmogus pastebėjo, kaip suspindo kai kurių iš jų akys. Jas pasiekiančiame švytėjime akių rainelės susitraukė į siauručius pleištus.

Vienas keistųjų padarų prisiartino ir ištiesė ranką, norėdamas paliesti žmogų. Plaštaka buvo apžėlusi kailiu, bet kitais atžvilgiais visai žmogiška. Keturi pirštai baigėsi žmogaus, ne plėšrūno, nagais, nykštys stirksojo į šalį nuo kitų pirštų.

Žmogus pajuto pirštų galiukus, paliečiančius jo šlaunį, ir šis prisilietimas, atrodo, pralaužė visas

jo gynybines užtvarys. Tamsus nakties dangus, liepsnojantys pastatai, statmenų rąstų tvoros, rudų bei juodų ir baltų, uodeguotų būtybių kūnai, iš trobelių baugiai dirščiojančių vaikų bei patelių veidai žibančiomis akimis - visa kas susiūbavo ir ėmė suktis ratu. Priešais žmogų klūpantis padaras persigandęs suriko ir keliaklupsčias ėmė slinkti atgal. Pašėlusiai įsisukusiame pasaulyje žmogus susmuko, pečiu smarkiai atsitrenkdamas į žemę, ir liko tysoti paslikas. Vienintelis nejudantis objektas buvo juodas kažkurios būtybės uodegos galiukas tiesiog jam prieš akis. Staiga juodoji dėmelė sutrūkčiojo ir ėmė augti, juoduma vis plito ir plito, ir netrukus viską apgaubė tamsa bei tylą.

Palengva grįžo šviesa ir spalvos. Žmogus aukštiekninkas gulėjo ant minkštų kailių, po kuriais buvo prikimšta kažkokios kitos minkštos medžiagos. Virš jo kabojo žemos lubos su pajuodusiomis nuo dūmų sijomis; ant lubų, pritvirtintos odinėmis juostelėmis, kदारavo tamsios medinės, aptaisytos kailiu figūrėlės. Kokių dvidešimties pėdų pločio ir trisdešimties - ilgio patalpoje knibždėte knibždėjo tų Siamo kates primenančių būtybių....

Pastabos

- 1) Bola - ilgas diržas su pririštu prie vieno galo akmeniui.